

Dəmirçi_2

Speaker: Male, 1964

Dəmirçi_2.001

<i>iskəndər</i>	<i>zülqärneyn</i>	<i>bä</i>	<i>ye</i>	<i>ölkeyi</i>		<i>rafte.</i>
<i>iskəndər</i>	<i>zülqärneyn</i>	<i>bä</i>	<i>ye</i>	<i>ölke</i>	<i>-yi</i>	<i>raft -e</i>
pn	pn	loc	one	country.bs	-idf	go -prf.2/3
n	n	adp	num	n	-clit	v -vs

Alexander the Great arrived in a country.

Dəmirçi_2.002

<i>här</i>	<i>jörä</i>	<i>ü</i>	<i>fät</i>	<i>bäsoxtanbi</i>		<i>umhəliho.</i>
<i>här</i>	<i>jö</i>	<i>-rä</i>	<i>ü</i>	<i>fät</i>	<i>bä- soxt -anbi</i>	<i>umhəli -ho</i>
every	place	-obl	s/he	conquest	ipfv- do -impf.3	at that time -pl
det	n	-clit	pron	n	vp- v -vs	adv -ns

He had been conquering everywhere at the time.

Dəmirçi_2.003

<i>iniş</i>	<i>hämşä</i>	<i>marəğlanmiş</i>	<i>bire</i>	<i>vo</i>	<i>elmä</i>		<i>üdüminhoyi.</i>
<i>in</i>	<i>-iş</i>	<i>hämşä</i>	<i>marəğlanmiş</i>	<i>bir -e</i>	<i>vo</i>	<i>elm -ä</i>	<i>üdümin -ho -yi</i>
this	-add	always	interested	be -prf.2/3	with	science -obl	human -pl -poss.3
dem	-clit	adv	cov	v -vs	adp	n -clit	n -ns -clit

He was always interested in learned people.

Dəmirçi_2.004

<i>bəraftani</i>	<i>dire</i>	<i>ki, ye xubä</i>	<i>ölkeyi,</i>	<i>xubä</i>	<i>şäroit</i>
<i>bä- raft -ani</i>	<i>dir -e</i>	<i>ki ye xub -ä</i>	<i>ölke -yi</i>	<i>xub -ä</i>	<i>şäroit -i</i>
ipfv- go -when	see -prf.2/3	sub one good -attr	country.bs -idf	good -attr	conditions -poss.3
vp- v -vs	v -vs	sub num adj -adjs	n -clit	adj -adjs	n -clit

histi, här çiyi histi.

<i>hist</i>	<i>-i</i>	<i>här</i>	<i>çi</i>	<i>-yi</i>	<i>hist</i>	<i>-i</i>
exist -2/3	every	thing	-poss.3	exist -2/3		
cop -cop	det	n	-clit	cop -cop		

While on his way, he saw a beautiful country, with favourable conditions, possessing everything.

Dəmirçi_2.005

<i>güftire</i> ,			<i>“bārā</i>		<i>üdöminho</i>		<i>qe</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>imbi</i>		<i>da</i> ,	<i>yäqin</i>	<i>ki</i>
<i>güftir</i>	-e		<i>bārā</i>		<i>üdömin</i>	-ho	<i>qe</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>im-</i>	<i>bi</i>	<i>da</i>	<i>yäqin</i>	<i>ki</i>
say	-prf.2/3		here		human	-pl	much	living	evt-	be.pst:3	dm	perhaps	sub
v	-vs		adv		n	-ns	adv	cov	pref-	vinfl	ptcl	conj	sub
<i>inhorä</i>			<i>yoši</i>		<i>bijäsä</i>		<i>sadto</i> ,		<i>sadipänjohto</i>				
<i>in</i>	-ho	-rä	<i>yoš</i>	-i	<i>bijä</i>	-sä	<i>sad</i>	-to	<i>sadipänjoh</i>				-to
this	-pl	-obl	age	-poss.3	where	-some	hundred	-qtf	one hundred	and	fifty		-qtf
dem	-ns	-clit	n	-clit	det	-clit	num	-qtf	num				-qtf
<i>muduni</i>			<i>birän</i> ”.										
<i>mu-</i>	<i>dun</i>	-i	<i>bir</i>	-än									
evt-	know	-3	be	-inf									
vp-	v	-vs	v	-vs									

He said: “People here must live long; they probably [live to] be around one hundred or one hundred and fifty years old.”

Dəmirçi_2.006

<i>bä</i>	<i>qäbrisanniğ</i>		<i>bagıraštani</i>		<i>fürmore</i>		<i>ä</i>	<i>äs</i> ,	<i>došte</i>		
<i>bä</i>	<i>qäbrisanniğ</i>		<i>ba-</i>	<i>gırašt</i>	-ani	<i>fürmor</i>	-e	<i>ä</i>	<i>äs</i>	<i>došt</i>	-e
loc	cemetery		ipfv-	pass	-when	descend	-prf.2/3	from	horse	keep	-prf.2/3
adp	n		vp-	v	-vs	v	-vs	adp	n	v	-vs
<i>qoşuna</i> ,			<i>rafte</i> ,	<i>dänişire</i>		<i>be</i>	<i>qäbrisanniğ</i> .				
<i>qoşun</i>	-a		<i>raft</i>	-e	<i>dänişir</i>	-e	<i>be</i>	<i>qäbrisanniğ</i>			
army	-attr		go	-prf.2/3	look	-prf.2/3	loc	cemetery			
n	-adjs		v	-vs	v	-vs	adp	n			

While passing by a cemetery, he dismounted his horse, stopped his army, went and examined the cemetery.

Dəmirçi_2.007

<i>dire</i>		<i>ki</i> ,	<i>bä</i>	<i>sär</i>	<i>qäbrho</i>		<i>nöüştönd</i>		<i>ki</i> ,	<i>in</i>	<i>üdömin</i>	<i>sa</i>	<i>sol</i>
<i>dir</i>	-e	<i>ki</i>	<i>bä</i>	<i>sär</i>	<i>qäbr</i>	-ho	<i>nöüšt</i>	-önd	<i>ki</i>	<i>in</i>	<i>üdömin</i>	<i>sa</i>	<i>sol</i>
see	-prf.2/3	sub	loc	head	grave	-pl	write	-prf.3pl	sub	this	human	prosp	year
v	-vs	sub	adp	n	n	-ns	v	-vs	sub	dem	n	ptcl	n
<i>yaşamiş</i>		<i>bire</i> ,		<i>in</i>	<i>üdömin</i>		<i>pañ</i>	<i>sol</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bire</i> ,		<i>in</i>	
<i>yaşamiş</i>		<i>bir</i>	-e	<i>in</i>	<i>üdömin</i>		<i>pañ</i>	<i>sol</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bir</i>	-e	<i>in</i>	
living		be	-prf.2/3	is	human		five	year	living	be	-prf.2/3	this	
cov		v	-vs	n	n		num	n	cov	v	-vs	dem	

<i>yekin</i>		<i>həş</i>	<i>sol.</i>
<i>yek</i>	<i>-in</i>	<i>həş</i>	<i>sol</i>
one	-adjvz	eight	year
num	-ns	num	n

He noticed inscriptions on the graves indicating that one person lived for three years, another for five years and yet another for eight years.

Dəmirçi_2.008

<i>ä</i>	<i>dāpanj</i>	<i>sol</i>	<i>zävär</i>	<i>nisti.</i>	
<i>ä</i>	<i>dāpanj</i>	<i>sol</i>	<i>zävär</i>	<i>nist</i>	<i>-i</i>
from	fifteen	year	top	neg.cop	-2/3
adp	num	n	n	cop	-cop

There was no one above fifteen years old.

Dəmirçi_2.009

<i>in</i>	<i>güftire,</i>		<i>“činin</i>	<i>çi</i>	<i>nämuduni</i>		<i>birän</i>	<i>ki,</i>	<i>bä</i>	<i>äzni</i>		<i>ölkä</i>				
<i>in</i>	<i>güftir</i>	<i>-e</i>	<i>činin</i>	<i>çi</i>	<i>nä-</i>	<i>mu-</i>	<i>dun</i>	<i>-i</i>	<i>bir</i>	<i>-än</i>	<i>ki</i>	<i>bä</i>	<i>äzni</i>	<i>ölkä</i>		
this	say	-prf.2/3	like	this	thing	neg-	evt-	know	-3	be	-inf	sub	loc	like	this	country
dem	v	-vs	adj	n	vp-	vp-	v	-vs	v	-vs	sub	adp	det		n	
<i>käm</i>	<i>yaşamış</i>		<i>boşund.</i>													
<i>käm</i>	<i>yaşamış</i>		<i>boş</i>	<i>-und</i>												
few	living		be	-3pl												
adv	cov		v	-vs												

He said: “It cannot be that in such a country people live such short lives.

Dəmirçi_2.010

<i>bārä</i>	<i>čisä</i>		<i>sir</i>	<i>histi”.</i>	
<i>bārä</i>	<i>či</i>	<i>-sä</i>	<i>sir</i>	<i>hist</i>	<i>-i</i>
here	what	-some	secret	exist	-2/3
adv	det	-clit	n	cop	-cop

There is a mystery here.”

Dəmirçi_2.011

<i>bö</i>	<i>göreyiş</i>		<i>qujahoyirä,</i>	<i>müdrikä</i>		<i>üdüminhoyirä</i>		<i>qiy</i>					
<i>bö</i>	<i>göre</i>	<i>-yiş</i>	<i>quja</i>	<i>-ho</i>	<i>-yi</i>	<i>-rä</i>	<i>müdrük</i>	<i>-ä</i>	<i>üdümin</i>	<i>-ho</i>	<i>-yi</i>	<i>-rä</i>	<i>qiy</i>
loc.s/he	according.bs	-add	old	-pl	-poss.3	-obl	wise	-attr	human	-pl	-poss.3	-obl	call
adp	adp	-clit	adj	-ns	-clit	-clit	adj	-adjs	n	-ns	-clit	-clit	cov

<i>zäre,</i>	<i>vorde,</i>	<i>xäbär</i>	<i>väyifte</i>	<i>ki,</i>
<i>zär -e</i>	<i>vord -e</i>	<i>xäbär</i>	<i>väyift -e</i>	<i>ki</i>
hit -prf.2/3	bring -prf.2/3	news	take -prf.2/3	sub
v -vs	v -vs	n	v -vs	sub

For this reason, he called up the elders and the wise people, brought them together and asked:

Dəmirçi_2.012

<i>“išmuna</i>	<i>üdöminhoşmun</i>	<i>činin</i>	<i>käm</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bäbiränund?”</i>	
<i>işmun -a</i>	<i>üdömin -ho</i>	<i>-şmun</i>	<i>činin</i>	<i>käm</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bä- bir -än -und</i>
you.pl -attr	human -pl	-pc:2pl	like this	few living	ipfv- be -prs -3pl	
pron -adjs	n -ns	-clit	adj	adv cov	vp- v -vinfl -cop	

“Do your people live such short lives?”

Dəmirçi_2.013

<i>güftirond</i>	<i>ki,</i>	<i>“be</i>	<i>umuniş</i>	<i>vose</i>	<i>än</i>	<i>in</i>	<i>ölkäho</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bäbiränund,</i>	
<i>güftir -ond</i>	<i>ki</i>	<i>be</i>	<i>umun -iş</i>	<i>vose</i>	<i>än</i>	<i>in</i>	<i>ölkä</i>	<i>-ho</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bä- bir -än -und</i>
say -prf.3pl	sub loc	we -add	as gen	this country	-pl living	ipfv- be -prs -3pl				
v -vs	sub adp	pron -clit	adp ptcl	dem n	-ns cov	vp- v -vinfl -cop				

They said: “Here, too, people live for as long as (they do) in other countries,

Dəmirçi_2.014

<i>yäni</i>	<i>ki,</i>	<i>pänjoh,</i>	<i>şast,</i>	<i>häftod,</i>	<i>häştod,</i>	<i>sad</i>	<i>yoş</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bäbiränund,</i>
<i>yäni</i>	<i>ki</i>	<i>pänjoh</i>	<i>şast</i>	<i>häftod</i>	<i>häştod</i>	<i>sad</i>	<i>yoş</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bä- bir -än -und</i>
i.e. sub	fifty	sixty	seventy	eighty	hundred	age	living	ipfv- be -prs -3pl	
conj sub	num	num	num	num	num	n	cov	vp- v -vinfl -cop	

that is, they live to be fifty, sixty, seventy, eighty, one hundred years old,

Dəmirçi_2.015

<i>amo</i>	<i>umun</i>	<i>bāra</i>	<i>ürä</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>birä</i>	<i>solhoyirä</i>	<i>bänöüştänim.</i>	
<i>amo</i>	<i>umun</i>	<i>bāra</i>	<i>ü -rä</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>yaşamiş</i>	<i>bir -ä</i>	<i>sol -ho</i>	<i>-yi -rä</i>	<i>bä- nöüşt -än -im</i>
but we	there	s/he	-obl	as	human	living	be -ptcp	year -pl	-poss.3 -obl	ipfv- write -prs -1pl
conj pron	adv	pron	-clit	adp	n	cov	v -ptcp	n -ns	-clit -clit	vp- v -vinfl -cop

but here we write how many years this person lived as a human being.

Dəmirçi_2.016

<i>yäni</i>	<i>ki,</i>	<i>xudora</i>	<i>şunuxta</i>	<i>vaxti,</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>bä</i>	<i>üzgäsi</i>	
<i>yäni</i>	<i>ki</i>	<i>xudo -ra</i>	<i>şunuxt</i>	<i>-a</i>	<i>vaxt -i</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>bä</i>	<i>üzgäsi</i>
i.e. sub	God	-obl	recognise	-ptcp	time -poss.3	as	human	loc	another person
conj sub	n	-clit	v	-ptcp	n -clit	adp	n	adp	n

<i>xubi</i>		<i>soxta</i>		<i>vaxtoyirä</i>				<i>bänöüštänim.</i>				
<i>xub</i>	<i>-i</i>	<i>soxt</i>	<i>-a</i>	<i>vaxt</i>	<i>-o</i>	<i>-yi</i>	<i>-rä</i>	<i>bä-</i>	<i>nöüšt</i>	<i>-än</i>	<i>-im</i>	
good	-nmlz	do	-ptcp	time	-pl	-poss.3	-obl	ipfv-	write	-prs	-1pl	
adj	-adjs	v	-ptcp	n	-ns	-clit	-clit	vp-	v	-vinfl	-cop	

In other words, we inscribe the time during which (the person) recognised God and did good to others.

Dəmirçi_2.017

<i>bāra</i>	<i>ki,</i>	<i>in</i>	<i>sa</i>	<i>sol</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>yaşamış</i>	<i>bire,</i>		<i>qalanirä</i>		<i>ä</i>	
<i>bāra</i>	<i>ki</i>	<i>in</i>	<i>sa</i>	<i>sol</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>yaşamış</i>	<i>bir -e</i>		<i>qalan</i>	<i>-i</i>	<i>-rä</i>	<i>ä</i>
there	sub	this	prosp	year	as	human	living	be -prf.2/3		the rest	-poss.3	-obl	from
adv	sub	dem	ptcl	n	adp	n	cov	v -vs		adj	-clit	-clit	adp

Şömr *hisob* *näbäsoxtanim*”.

<i>Şömr</i>	<i>hisob</i>	<i>ä-</i>	<i>bä-</i>	<i>soxt</i>	<i>-an</i>	<i>-im</i>
life	count	eg-	ipfv-	do	-prs	-1pl
n	n	p-	vp-	v	-vs	-cop

That person over there lived for three years as a human being, the rest we do not consider life.”

Dəmirçi_2.018

<i>iskändär</i>		<i>zülqärneyn</i>		<i>qe</i>	<i>bägän</i>	<i>bäsoxtan.</i>
<i>iskändär</i>		<i>zülqärneyn</i>		<i>qe</i>	<i>bägän</i>	<i>bä- soxt -an</i>
pn		pn		much	liking	ipfv- do -prs:3
n		n		adv	cov	vp- v -vinfl

Alexander the Great liked this.

Dəmirçi_2.019

<i>äfän</i>		<i>ki,</i>	<i>“in</i>	<i>xubä</i>		<i>Şödäti</i>		<i>ki,</i>	<i>insonho</i>	<i>bä</i>	<i>sär</i>	
<i>äfän</i>		<i>ki</i>	<i>in</i>	<i>xub</i>	<i>-ä</i>	<i>Şödät</i>	<i>-i</i>	<i>ki</i>	<i>inson</i>	<i>-ho</i>	<i>bä</i>	<i>sär</i>
ipfv.say.prs:3		sub	this	good	-attr	tradition	-2/3	sub	human	-pl	loc	head
v		sub	dem	adj	-adjs	n	-cop	sub	n	-ns	adp	n

buftuni

<i>b-</i>	<i>uftun</i>	<i>-i</i>	<i>ki</i>	<i>yaşamış</i>	<i>bäbiräni</i>	<i>vose</i>	<i>inson</i>	<i>yaşamış</i>
sbjv/imp-	fall	-3	sub	living	ipfv- be -äni	vose	inson	yaşamış
vp-	v	-vs	sub	cov	vp- v -vs	adp	n	cov

biräni,

<i>bir -än</i>	<i>-i</i>	<i>bä</i>	<i>hämme</i>	<i>hürmät</i>	<i>soxt -än</i>	<i>-i</i>
be -inf	-2/3	loc	all	respect	do -inf	-2/3
v -vs	-cop	adp	pron	n	v -vs	-cop

He said: “This is a good tradition, for people to understand that life means living as a human and showing everyone respect.”

Dəmirçi_2.020

<i>bö</i>	<i>göreyiş</i>		<i>in</i>	<i>Şödätä</i>		<i>bä</i>	<i>ölke</i>	<i>xiştän</i>	<i>bärdän.</i>
<i>bö</i>	<i>göre</i>	<i>-yış</i>	<i>in</i>	<i>Şödät</i>	<i>-ä</i>	<i>bä</i>	<i>ölke</i>	<i>xiştän</i>	<i>bärd</i> <i>-än</i>
loc.s/he	according.bs	-add	this	tradition	-obl	loc	country.bs	self	carry -prs:3
adp	adp	-clit	dem	n	-clit	adp	n	pron	v -vinfl

For this reason, he brought this tradition to his own country.

Gloss key

1 = first person (singular unless 1pl)
2 = second person (singular unless 2pl)
3 = third person (singular unless 3pl)
add = additive
adjvz = adjectiviser
advers = adversative
attr = attributive
bs = bound stem/inflected form
cond = conditional
cop = copula
deb = debitive
dm = discourse marker
edw = endowment
evd = evidential
evt = eventual

exist = existential copula
ez = ezafe
foc = focaliser
gen = genitive
idf = identification marker
imp = imperative
impf = imperfect
inf = infinitive
ipfv = imperfective
itj = interjection
loc = locative
neg = negative
nmlz = nominaliser
obl = oblique
ord = ordinal number

pl = plural
pn = proper noun
poss = possessive clitic
ppp = pluperfect
prf = perfect
priv = privative
proh = prohibitive
prosp = prospective
prs = present
pst = past
ptcp = participle
qtf = quantifier
sbjv = subjunctive
superlat = superlative
voc = vocative

Parts of speech

adj = adjective
adjs = adjective suffix
adp = adposition
adv = adverb
conj = conjugation
cop = copula
cov = coverb
clit = clitic

det = determiner
foc = focaliser
itj = interjection
n = noun
ns = noun suffix
num = numeral
qtf = quantifier
pron = pronoun

ptcl = particle
ptcp = participle
v = verb
vp = verb prefix
vs = verb suffix
vinfl = inflected verb
v = verb (virtual stem)